

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından :

Özel Finans Kurumları Hakkında Tebliğ

(Sıra No: 7)

MADDE 1- Özel Finans Kurumları Kurulması Hakkında Bakanlar Kurulu'nun 16 12 1983 tarih ve 83/7506 sayılı Karar'ı ve buna ilişkin olarak 25 9 1998 tarih, 23474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan T C Başbakanlık Hazine Musteşarlığı Tebliği ile değişik 25 2 1984 tarih, 18323 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, T C Başbakanlık Hazine ve Dış Ticaret Musteşarlığı Tebliği'ne istinaden, 21 3 1984 tarih, 18348 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Bankamız 1 No lu Tebliği'nin "Cari Hesaplardan Kullanılabilecek Fon'un Tavanı " başlığını taşıyan 9 uncu maddesi ve madde başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir

"Genel Fon Kullandırma Sınırları

Madde 9- A- 1) Kurumların, gerçek veya tüzel bir kişiye kullandırabilecekleri fonların toplam tutarı, kurumun özkaynaklarının yüzde 20'sini geçemez Bu oran aşılmamak şartıyla, kurumların katılma hesaplarından kullandırabilecekleri fonlar, her bir vade grubuna ait katılma hesabı havuzunda biriken tutarın yüzde 20'si ile sınırlıdır

2) İhracat ve yurt dışı muteahhitlik hizmetleri için kullanılan fonlarda (1) inci bentte belirtilen oranlar yüzde 25'tir

3) Bir adi ortaklığa kullanılacak fonlar, sorumlulukları oranında ortaklara kullandırılmış fon sayılır

4- a) Her birine kullanılacak fon tutarı hakkında (1) inci ve (2) nci bentlerdeki sınırlar saklı kalmak üzere, bir kurumun dolaylı fon tahsisi ilişkisi içinde bulunan gerçek ve tüzel kişilerin tümüne kullandırabileceği fonların toplam tutarı, özkaynaklarının yüzde 75'ini geçemez Bu oran aşılmamak şartıyla, kurumların dolaylı fon tahsisi ilişkisi içinde bulunan gerçek ve tüzel kişilerin tümüne katılma hesaplarından kullandırabileceği fonlar, her bir vade grubuna ait katılma hesabı havuzunda biriken tutarın yüzde 60'ı ile sınırlıdır

b) Bu Tebliğ uygulamasında lehlerine fon kullandırılıp kullandırılmadığına bakılmaksızın,

i) Bir gerçek kişi ile eş ve velayet altındaki çocuklarına, bunların sınırsız sorumlulukla katıldıkları veya yönetim kurulu başkanı, üyesi, genel müdür ya da genel müdür yardımcısı oldukları ortaklıklara,

ii) Kamu tüzel kişileri hariç olmak üzere bir tüzel kişinin veya (i) bendinde sayılanların sermayelerinin doğrudan veya dolaylı olarak yüzde 25 veya daha fazlasına iştirak ettikleri ortaklıklara

kullandırılan fonlar, gerçek veya tüzel bir kişiye dolaylı olarak kullandırılmış fon sayılır

Dolaylı iştirak oranı, iştirak oranlarının çarpılması suretiyle hesaplanır

5- Kefalet, teminat ve benzeri şekildeki yükümlülükler ile kurumlarca kabul edilen aval ve kefaletler de bu madde uygulamasında fon kullandırımı olarak kabul edilir ve bu şekildeki gayrinakdi fonlar yüzde 50 oranında dikkate alınır. Her kurum ye/veya bankanın riskin en az yüzde 15'ini üstlenmesi ve katılan kurum ve/veya banka sayısının 3'ten az olmaması şartıyla konsorsiyum şeklinde verilecek teminat mektuplarında bu oran yüzde 25'tir.

B) Aşağıdaki fon kullandırma işlemleri bu maddedeki sınırlamalara tabi değildir

1) Hazine ve Kamu Ortaklığı İdaresi'nce veya Hazine'nın kefaleti ile çıkarılan bono ve tahviller karşılığında kullandırılan fonlar,

2) Nakit karşılığı kullandırılan fonlar,

3) Kurumların kendi aralarında ve bankalarla olan fon kullandırmaları,

4) Diğer kurumlar ve/veya bankaların kendi fon ve/veya kredi sınırları dahilindeki mukabil garantileri ile verilen gayrinakdi fonlar ile ihracatta kullanılmak üzere açılan ve fiilen bu işlerde kullanılan fonların bu garantilerle temin edilen kısmı,

5) Kurumların yabancı para cinsinden kullandıracakları fonlarda kur değişikliklerinin doğurduğu artışlar, şu kadar ki, limitlerin hesabında aynı kişiye yeni fon kullandırılması halinde daha önce yabancı para cinsinden kullandırılan fonlar muteakiben tahsis edilen fonun kullandırıldığı tarihteki cari kurdan dikkate alınır,

6) Dolaylı fon tahsisi ilişkisi içinde bulunulan gerçek ya da tüzel kişilerin, bu fonlar için kurumca kabul edilen aval ve kefaletleri,

7) Özel projelerin finansmanı için ve munhasıran o işe tahsis edilmek üzere toplanan fonlardan kullandırılan fonlar "

MADDE 2- Aynı Tebliğin muhtelif tebliğlerle değişik "Blokaj" başlıklı 10 uncu maddesi ve madde başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir

"İştiraklere Kullandırılabilir Azami Fon Tutarı

Madde 10- 9 uncu madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla kurumların,

1) Sermayelerinin yüzde 10 ve daha fazlasına sahip oldukları iştiraklerine,

2) (1) inci bentteki iştiraklerinin kurum iştirak payı dahil ayrı ayrı veya birlikte sermayelerinin yüzde 25'inden fazlasına sahip oldukları ortaklıklara,

3) (1) ve (2) nci bentlerdeki ortaklıkların kefaleti ile diğer gerçek ve tüzel kişilere, kullandırabilecekleri fonların toplam tutarı, özkaynaklarının 2 katını geçemez. Bu oran aşılmamak şartıyla, kurumların (1), (2) ve (3) üncü bentlerde sayılanlara katılma hesaplarından kullandırılacakları fonlar, her bir vade grubuna ait katılma hesabı havuzunda biriken fonların yüzde 80'i ile sınırlıdır."

MADDE 3- Aynı Tebliğin "Katılma Hesaplarından Kullandırılacak Azami Fon Tutarı" başlıklı 11 inci maddesi ve madde başlığı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir

"Blokaj Yükümlülüğü, Oran ve Blokaj Tesisinde Süre

Madde 11- Özel finans kurumları, nezdlerinde açılan Türk Lirası ve yabancı para cari ve katılma hesaplarında biriken fonlar için aşağıda belirtilen oranlarda Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki hususi bloke hesaplarda blokaj tesis edeceklerdir

	<u>Blokaj Oranı</u>
I- Türk Lirası	
Cari ve Katılma Hesaplarında	%8
II- Yabancı Para	
Cari ve Katılma Hesaplarında	%11

Yurtiçi bankalar ve özel finans kurumlarınca açtırılan hesaplar blokaj yükümlülüğüne tabi değildir

Özel finans kurumları, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nca tesbit edilecek esaslara göre her hafta Cuma günü itibarıyla düzenleyecekleri blokaj cetvellerini, bir hafta sonraki Cuma günü iş saati sonuna kadar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'na tevdi ederek, Türk Lirası hesaplar için TL olarak, ABD Doları, Alman Markı, Fransız Frangı, Hollanda Florini ve İsviçre Frangı cinsinden hesaplar için kendi döviz cinsinden, diğer döviz cinsleri üzerinden açılan hesaplar için de ABD Doları olarak blokaj tesis ederler

Cuma gününün resmi tatil gününe rastlaması halinde, cetvel düzenleme bakımından bir evvelki iş günü, ödeme bakımından müteakip iş günü esas alınır

Blokaj yükümlülüklerini süresinde tesis etmeyen veya noksan tesis eden veya cari ve katılma hesapları blokaj cetvellerinde yer alan tutarlar ile aylık bilançolar, diğer mali tablolar dikkate alınarak yapılacak incelemeler sonucu tespit olunacak tutarlar arasında farklılık bulunması nedeniyle blokajları noksan olan özel finans kurumlarına, gerçekleştirmedikleri blokaj tutarları esas alınarak, blokajların yatırılması gereken en son tarihteki,

Türk Lirası blokajlarda, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde yürütülmekte olan bankalararası para piyasasında oluşan bir gecelik ortalama faiz oranının 1 50,

Yabancı para blokajlarda, uluslararası piyasalarda kote edilen ilgili döviz cinsleri üzerinden bankalararası faiz oranlarının (libor, fibor, pibor vb) 2

katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak oranlar üzerinden azami 7 günlük gecikme cezası uygulanır ”

Geçici Madde 1- Kurumların daha önceki mevzuata uygun olarak kullandıkları fonların, bu Tebliğ'in 1 ve 2 nci maddeleri ile getirilen sınırlamaları aşması halinde, sınır aşımı söz konusu olanlara bu sınırlara uyum sağlanıncaya kadar yeni fon kullanılamaz ve mevcut fonların vadesi uzatılamaz

Geçici Madde 2- Bu Tebliğ'de yer alan oranların uygulanması dolayısıyla yabancı para cari ve katılma hesapları için blokaj alacağı doğan kurumların bu alacakları öncelikle, varsa bu kurumların yabancı para cari ve katılma hesapları blokaj yükümlülüklerine mahsup edilir Türk Lirası cari ve katılma hesapları için blokaj alacağı doğan kurumların bu alacakları yabancı para blokaj borçlarına mahsup edilmek üzere kurumlarca getirilecek dövizler karşılığında iade edilir. Mahsup işleminden sonra alacağı kalan kurumların bu alacakları, bu Tebliğ'deki oranların uygulanmaya başladığı ilk cetveli takip eden ilk Cuma gününden başlamak üzere 78 haftada ve eşit taksitte iade edilir. Borçlu duruma düşen kurumların bu borçları da aynı yonteme göre tahsil edilir

MADDE 4- Bu Tebliğ'in 3 üncü maddesi 27 11 1998 tarihli cetvelden başlamak üzere yayımı tarihinde, 1 ve 2 nci maddeleri ise yayımı tarihinde yürürlüğe girer